

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-141/24 – 1

Zaak C-141/24

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

23 februari 2024

Verwijzende rechter:

Tribunal judiciaire de Nanterre (Frankrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

10 januari 2024

Verzoeker:

TJ

Verweerster:

Direction régionale des finances publiques d’Ile de France et de Paris

TRIBUNAL
JUDICIAIRE DE
NANTERRE
(RECHTER IN
EERSTE AANLEG
NANTERRE,
FRANKRIJK)

■

VERZOEKER

BURGERLIJKE
AFDELING

1e Kamer

BESLISSING

TJ

[omissis]

92100 BOULOGNE-BILLANCOURT

GEGEVEN OP
10 januari 2024

[omissis]

[omissis]

VERWEERSTER

**DIRECTION REGIONALE DES FINANCES
PUBLIQUES D'IDF ET DE PARIS**

[omissis]

75075 PARIS CEDEX 02

[omissis]

UITEENZETTING VAN HET GESCHIL

- 1 Bij brief van 19 december 2019 heeft de Direction régionale des finances publiques d'Ile-de-France et de Paris (regionale directie overheidsfinanciën van Ile-de-France en Parijs, Frankrijk; hierna: „regionale directie”) TJ overeenkomstig artikel L.23 C van de livre des procédures fiscales (wetboek fiscale procedures) voor de jaren 2010 tot en met 2014 een verzoek om inlichtingen en bewijs doen toekomen met betrekking tot in het buitenland aangehouden tegoeden op twee bankrekeningen [omissis], die geopend waren bij de bank UBS in Luxemburg.

TJ heeft bij brief van 20 februari 2020 gereageerd en informatie over zijn situatie verstrekt.

- 2 Bij brief van 13 maart 2020 heeft de regionale directie, omdat zij vond dat dit antwoord niet volstond, verzoeker formeel aangemaand om de gevraagde gegevens te verstrekken binnen dertig dagen na ontvangst van deze brief [omissis] [irrelevant detail].
- 3 Bij brief van 5 oktober 2020 heeft de regionale directie een rectificatievoorstel gedaan dat overeenkomstig artikel 755 van de code général des impôts (algemeen belastingwetboek) voorzag in de heffing van 60 % belasting over het bedrag van 1 147 856 EUR, het totale en maximale saldo van de activa op de twee voornoemde bankrekeningen bij UBS Luxembourg tussen 2010 en 2014, meer bepaald op 31 december 2010.

Bij brief van 13 oktober 2020 heeft TJ verschillende documenten en afschriften van UBS Luxembourg overgelegd in een poging om te staven dat de bedragen in kwestie waren verkregen tijdens een periode waarvoor het recht op naheffing inmiddels was verjaard.

- 4 In haar antwoord van 12 november 2020 heeft de regionale directie de ter kennis gebrachte naheffingsaanslag gehandhaafd en geoordeeld dat de bedragen weliswaar mogelijk waren verkregen in een periode waarvoor het recht op naheffing was verjaard, maar dat de herkomst ervan niettemin moest worden aangetoond.

Op 15 december 2020 werd de bijkomende aanslag middels een navorderingsaanslag vastgesteld op een hoofdsom van 688 714 EUR aan successierechten.

- 5 Op 30 december 2020 heeft TJ een bezwaarschrift ingediend, dat op 30 juni 2021 is afgewezen door de belastingdienst.
- 6 Een nieuwe naheffingsaanslag werd op 26 juli 2021 vastgesteld voor dezelfde hoofdsom aan successierechten (688 714 EUR).
- 7 Bij deurwaardersexploot van 9 augustus 2021 heeft TJ de regionale directie gedagvaard voor de tribunal judiciaire de Nanterre (rechter in eerste aanleg Nanterre, Frankrijk) met een verzoek tot nietigverklaring van het besluit van 30 juni 2021 tot afwijzing van het bezwaarschrift en tot volledige kwijtschelding van het bedrag van de in de naheffingsaanslag vastgestelde successierechten ten belope van 688 714 EUR, alsmede van elke bijkomende vertragingsrente, toeslagen en boeten.
- 8 **In zijn laatste conclusie, die aan de regionale directie is betekend op 10 oktober 2022, verzoekt TJ de tribunal judiciaire de Nanterre:**

Primair

- het besluit van 30 juni 2021 waarbij de regionale directie het bezwaarschrift heeft afgewezen, nietig te verklaren;
- volledige kwijtschelding te bevelen van het bedrag van de in de naheffingsaanslag vastgestelde successierechten ten belope van 688 714 EUR, alsmede van elke bijkomende vertragingsrente, toeslagen en boeten;

Subsidiair, ingeval er twijfel zou blijven bestaan over de vraag of artikel L.23 C van de livre des procédures fiscales en artikel 755 van de code général des impôts in overeenstemming zijn met het Unierecht,

- [omissis] [verzoek om het Hof van Justitie van de Europese Unie een prejudiciële vraag te stellen die geformuleerd is op soortgelijke wijze als de eerste vraag in het dictum];
- de voorlopige tenuitvoerlegging te gelasten;

Zeer subsidiair, ingeval de rechter de litigieuze belastingheffing geheel of gedeeltelijk geldig zou verklaren,

- de voorlopige tenuitvoerlegging van het op grond van artikel 514-1 van de code de procédure civile (wetboek van burgerlijke rechtsvordering) vast te stellen besluit af te wijzen, teneinde te voorkomen dat verzoeker ernstige en onherstelbare schade lijdt totdat definitief is beslist over de rechtsvraag die hij opwerpt;

Hoe dan ook,

– de regionale directie te veroordelen tot betaling van 10 000 EUR op grond van artikel 700 van de code de procédure civile en tot betaling van alle gerechtskosten.

- 9 TJ betoogt dat het besluit van de belastingdienst om zijn bezwaar af te wijzen in strijd is met het door artikel 63, lid 1, VWEU gewaarborgde vrije verkeer van kapitaal en alleen al op die grond nietig moet worden verklaard.

Tot staving van deze vordering verwijst hij naar een arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 27 januari 2022 (zaak C-788/19), waarbij een Spaanse fiscale bepaling in strijd is verklaard met het vrije verkeer van kapitaal. Deze bepaling is volgens hem vergelijkbaar met artikel L.23 C van de livre des procédures fiscales en artikel 755 van de code général des impôts, aangezien zij naar zijn mening de facto tot gevolg hebben dat de verjaring van de vordering van de belastingdienst met betrekking tot bedragen op een niet-aangegeven buitenlandse bankrekening voor onbepaalde tijd zou worden opgeschort.

Hij betoogt dat het standpunt van de belastingdienst, dat erin bestaat een „punitieve belasting” tegen een tarief van 60 % toe te passen op tegoeden die meer dan tien jaar vóór de uitvoering van zijn controle zijn verkregen, op grond dat hij het aangedragen bewijs van hun herkomst en van de wijze waarop zij zijn verkregen, niet toereikend acht, ertoe leidt dat de belastingdienst zich niet meer hoeft te houden aan de in artikel L.181-0 A van de livre des procédures fiscales vastgestelde tienjarige verjaringstermijn, die reeds afwijkt van de algemene verjaringstermijn van drie jaar vanaf de registratie van de akte, terwijl noch artikel L.23 C van de livre des procédures fiscales noch artikel 755 van de code général des impôts een uitzondering op die verjaringsregels bevat.

Ten slotte zet TJ uiteen dat hij in casu de litigieuze tegoeden dertig jaar geleden had verkregen, toen hij in Georgië woonde, en dat het tot op heden kennelijk onmogelijk was om bankgegevens over zijn activiteiten in Georgië vóór 1991 terug te vinden, gelet op de tijd die is verstreken sinds de gebeurtenissen in kwestie, alsmede gelet op de politieke en bestuurlijke chaos die in Georgië heerste sinds de val van de Berlijnse Muur in 1989. Het vereiste om de herkomst te bewijzen van bedragen die meer dan dertig jaar geleden zijn verkregen, komt zijns inziens dan ook neer op een zuivere ontkenning van de rechten van verdediging van de belastingplichtige.

Derhalve acht TJ het, voor het geval dat bij de rechter twijfel zou blijven bestaan over de verenigbaarheid van artikel L.23 C van de livre des procédures fiscales en artikel 755 van de code général des impôts met het Unierecht, noodzakelijk om het Hof van Justitie van de Europese Unie een prejudiciële vraag over deze kwestie te stellen.

- 10 **In haar laatste conclusie, die aan TJ is betekend op 3 februari 2023, verzoekt de regionale directie de tribunal judiciaire de Nanterre om:**

- alle vorderingen van TJ af te wijzen;
- de bijkomende aanslagen te bevestigen;
- het besluit van 30 juni 2021 tot afwijzing van het bezwaar te bevestigen;
- TJ te verwijzen in alle gerechtskosten.

11 In de eerste plaats brengt de belastingdienst in herinnering dat de procedure van artikel L.23 C van de livre des procédures fiscales deel uitmaakt van de strijd tegen belastingfraude, een doelstelling van algemeen belang waarvan de constitutionele waarde wordt erkend door de Conseil constitutionnel (grondwettelijk hof, Frankrijk). Deze procedure heeft tot doel belastingplichtigen aan te moedigen om hun verplichtingen inzake belastingaangifte na te komen en zich transparant op te stellen tegenover de belastingdienst, teneinde bij te dragen tot meer fiscale burgerzin. De belastingdienst wijst er tevens op dat deze procedure geen sanctie of straf vormt, maar uitsluitend tot doel heeft de belasting vast te stellen en te vereffenen.

In de tweede plaats stelt de belastingdienst dat uit artikel 755 van de code général des impôts, gelezen in samenhang met artikel 71 van de livre des procédures fiscales volgt dat het belastbare feit voor de in eerstgenoemde bepaling bedoelde erf- en schenkbelasting wordt gevormd door het feit dat op de in artikel L.23 C van de livre des procédures fiscales bedoelde verzoeken om inlichtingen of om bewijs niet of niet op toereikende wijze wordt geantwoord binnen de in datzelfde artikel gestelde termijnen, zodat in casu de omstandigheid dat het verzoek om inlichtingen werd gedaan op 19 december 2019 en dat de termijn voor naheffing door de belastingdienst begon te lopen op 24 september 2020, met zich meebracht dat zijn vordering op deze datum niet was verjaard op grond van artikel L.181-0 A van de livre des procédures fiscales.

Ten slotte wijst de belastingdienst erop dat het Hof van Justitie van de Europese Unie in het door verzoeker aangehaalde arrest kritiek heeft geuit op het niet intreden van de verjaring ten gevolge van het mechanisme waarin is voorzien, alsmede op de onevenredigheid van de sancties en boeten in vergelijking met die voor soortgelijke inbreuken. Hij betoogt echter dat de niet-nakoming van de in de artikelen 1649 A, 1649 AA en 1649 AB van de code général des impôts neergelegde wettelijke verplichtingen, die leidt tot de toepassing van het litigieuze belastingmechanisme, onderworpen is aan verjaringsregels, en dat de niet-nakoming van die wettelijke verplichtingen in casu geen aanleiding geeft tot enige sanctie, omdat het mechanisme in kwestie enkel tot doel heeft de belastinggrondslag vast te stellen, terwijl ter zake van de overeenkomstig artikel 755 van de code général des impôts geheven belasting van 60 % geen verdragingsrente in rekening wordt gebracht of fiscale sancties worden opgelegd. De belastingdienst leidt daaruit af dat de Franse regeling voor de heffing van belasting over buitenlandse tegoeden een juist evenwicht vormt tussen de

nakoming van de uit het Unierecht voortvloeiende verplichtingen en de doelstelling van algemeen belang om internationale belastingfraude te bestrijden.

12 [omissis]

13 [omissis] [bijzonderheden van de procedure]

MOTIVERING

A) Unierecht

14 Artikel 63, lid 1, VWEU luidt: „In het kader van de bepalingen van dit hoofdstuk zijn alle beperkingen van het kapitaalverkeer tussen lidstaten onderling en tussen lidstaten en derde landen verboden.”

Voorts staat in artikel 65 VWEU het volgende te lezen:

„1. Het bepaalde in artikel 63 doet niets af aan het recht van de lidstaten:

a) de ter zake dienende bepalingen van hun belastingwetgeving toe te passen die onderscheid maken tussen belastingplichtigen die niet in dezelfde situatie verkeren met betrekking tot hun vestigingsplaats of de plaats waar hun kapitaal is belegd;

b) alle nodige maatregelen te nemen om overtredingen van de nationale wetten en voorschriften tegen te gaan, met name op fiscaal gebied en met betrekking tot het bedrijfseconomisch toezicht op financiële instellingen, of te voorzien in procedures voor de kennisgeving van kapitaalbewegingen ter informatie van de overheid of voor statistische doeleinden, dan wel maatregelen te nemen die op grond van de openbare orde of de openbare veiligheid gerechtvaardigd zijn.

[...]

3. De in de leden 1 en 2 bedoelde maatregelen en procedures mogen geen middel tot willekeurige discriminatie vormen, noch een verkapte beperking van het vrije kapitaalverkeer en betalingsverkeer als omschreven in artikel 63.”

15 Volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie vormen maatregelen van een lidstaat die investeerders uit die lidstaat kunnen ontmoedigen, beletten of beperken om in andere lidstaten te investeren, beperkingen van het kapitaalverkeer in de zin van artikel 63, lid 1, VWEU (arresten van 26 september 2000, Commissie/België, C-478/98, punt 18; 23 oktober 2007, Commissie/Duitsland, C-112/05, punt 19, en 26 mei 2016, NN (L) International, C-48/15, punt 44).

16 Op 23 oktober 2019 heeft de Europese Commissie bij het Hof van Justitie van de Europese Unie een verzoekschrift ingediend dat ertoe strekt dat wordt vastgesteld dat het Koninkrijk Spanje in zijn verplichtingen is tekortgeschoten door aan de

niet-nakoming van de verplichting om goederen of rechten in het buitenland aan te geven door middel van een „formulier 720” gevolgen te verbinden die onevenredig zijn aan de met de Spaanse wettelijke regeling nagestreefde doelstelling.

De Europese Commissie heeft betoogd dat het in het Koninkrijk Spanje opgezette systeem:

- bepaalde dat de niet-nakoming van de verplichting om informatie te verstrekken over goederen en rechten in het buitenland of de te late indiening van het „formulier 720” tot gevolg had dat deze activa werden aangemerkt als „niet-onderbouwde vermogenswinst”, zonder dat de betrokken belastingplichtige zich kon beroepen op verjaring,
- automatisch een proportionele geldboete van 150 % oplegde in geval van de niet-nakoming van de verplichting om informatie te verstrekken over goederen en rechten in het buitenland of de te late indiening van het „formulier 720”, naast forfaitaire geldboeten waarvan het bedrag hoger is dan dat van de sancties waarin de algemene sanctieregeling voor soortgelijke inbreuken voorzag.

17 In zijn arrest van 27 januari 2022 (zaak C-788/19) brengt het Hof van Justitie van de Europese Unie in herinnering dat:

- de noodzaak om de doeltreffendheid van de belastingcontroles te waarborgen en het doel om belastingfraude en -ontwijking te bestrijden behoren tot de dwingende redenen van algemeen belang die kunnen rechtvaardigen dat een beperking wordt gesteld aan de vrijheden van verkeer (zie met name arresten van 11 juni 2009, X en Passenheim-Van Schoot, C-155/08 en C-157/08, punten 45 en 46, en 15 september 2011, Halley, C-132/10, punt 30),
- wat het kapitaalverkeer betreft, in artikel 65, lid 1, onder b), VWEU bovendien staat te lezen dat hetgeen is bepaald in artikel 63 VWEU niet afdoet aan het recht van de lidstaten om alle nodige maatregelen te nemen om overtredingen van de nationale wetten en voorschriften tegen te gaan, met name op fiscaal gebied.
- de enkele omstandigheid dat een ingezetene belastingplichtige goederen of rechten buiten het grondgebied van een lidstaat aanhoudt, geen algemeen vermoeden van belastingfraude en -ontwijking wettigt (zie met name arresten van 11 maart 2004, de Lasteyrie du Saillant, C-9/02, punt 51, en 7 november 2013, K, C-322/11, punt 60), zodat een regeling waarbij wordt vermoed dat er sprake is van frauduleus gedrag, enkel omdat alle voorwaarden van die regeling zijn vervuld, zonder dat de belastingplichtige de mogelijkheid wordt geboden dit vermoeden om te keren, in beginsel verder gaat dan nodig is om de doelstelling van bestrijding van belastingfraude en -ontwijking te verwezenlijken (zie met name arrest van 3 oktober 2013, Itelcar, C-282/12, punt 37 en aldaar aangehaalde rechtspraak),

- het bij gebreke van harmonisatie in het Unierecht weliswaar aan de lidstaten staat om de sancties te kiezen die hun passend voorkomen in geval van niet-nakoming van de verplichtingen die zijn neergelegd in hun nationale wetgeving op het gebied van directe belastingen, maar dat zij bij de uitoefening van hun bevoegdheid het Unierecht en de algemene beginselen daarvan moeten eerbiedigen en dus ook het evenredigheidsbeginsel in acht moeten nemen (zie met name arrest van 12 juli 2001, Louloudakis, C-262/99, punt 67 en aldaar aangehaalde rechtspraak),
  - het fundamentele vereiste van rechtszekerheid zich er in beginsel tegen verzet dat de overheid tot in het oneindige kan gebruikmaken van haar bevoegdheden om een einde te maken aan een onwettige situatie (zie naar analogie, op het gebied van mededinging, arrest van 14 juli 1972, Geigy/Commissie, 52/69, punt 21),
  - de nationale wetgever weliswaar in een langere verjaringstermijn kan voorzien om de doeltreffendheid van de belastingcontroles te waarborgen en belastingfraude en -ontwijking in verband met het verzwijgen van activa in het buitenland te bestrijden – mits deze termijn niet langer duurt dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken, onder meer rekening houdend met de mechanismen voor informatie-uitwisseling en administratieve samenwerking tussen de lidstaten (zie arrest van 11 juni 2009, X en Passenheim-Van Schoot, C-155/08 en C-157/08, EU:C:2009:368, punten 66, 72 en 73) – maar dit niet geldt voor de invoering van mechanismen die in de praktijk neerkomen op het voor onbepaalde tijd verlengen van de periode gedurende welke belasting kan worden geheven, of die het mogelijk maken een reeds ingetreden verjaring ongedaan te maken.
- 18 Het Hof van Justitie van de Europese Unie benadrukt dus dat als beginsel de evenredigheid moet worden geëerbiedigd tussen enerzijds de noodzaak om het in artikel 63 VWEU geregelde vrije verkeer van kapitaal tussen de lidstaten onderling alsook tussen de lidstaten en derde landen te waarborgen, en anderzijds de noodzaak om de doeltreffendheid van de belastingcontroles te waarborgen alsook belastingfraude en -ontwijking te bestrijden.
- 19 In de betreffende zaak heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie geoordeeld dat het Koninkrijk Spanje in zijn verplichtingen krachtens artikel 63 VWEU en artikel 40 van de EER-Overeenkomst is tekortgeschoten door:
- te bepalen dat de niet-nakoming, niet-behoorlijke nakoming of niet-tijdige nakoming van de verplichting om informatie te verstrekken over goederen en rechten in het buitenland ertoe leidt dat de niet-aangegeven inkomsten die overeenkomen met de waarde van deze activa, als „niet-onderbouwde vermogenswinsten” worden belast, zonder dat de belastingplichtige zich in de praktijk kan beroepen op verjaring;

- bij de niet-nakoming, niet-behoorlijke nakoming of niet-tijdige nakoming van de verplichting om informatie te verstrekken over goederen en rechten in het buitenland een proportionele geldboete van 150 % van de verschuldigde belasting over de bedragen die overeenkomen met de waarde van die goederen of rechten op te leggen, welke geldboete kan worden gecumuleerd met forfaitaire geldboeten, en
- bij de niet-nakoming, niet-behoorlijke nakoming of niet-tijdige nakoming van de verplichting om informatie te verstrekken over goederen en rechten in het buitenland forfaitaire geldboeten op te leggen waarvan de hoogte niet in verhouding staat tot de vastgestelde sancties voor soortgelijke inbreuken in een zuiver nationale context en waarvan de totale hoogte niet beperkt is tot een maximumbedrag.

B) Nationaal recht en rechtspraak

- 20 Krachtens artikel 1649 A, tweede alinea, van de code général des impôts moeten natuurlijke personen, verenigingen en niet-commerciële vennootschappen die in Frankrijk gedomicilieerd of gevestigd zijn, bij de aangifte van hun inkomsten of resultaten tegelijk de referenties aangeven van rekeningen die in het buitenland zijn geopend, aangehouden, gebruikt of afgesloten.

Artikel L.23 C van de livre des procédures fiscales bepaalt dat wanneer de verplichting van artikel 1649 A, tweede alinea, van de code général des impôts ten minste één keer niet is nagekomen in de afgelopen tien jaar, de belastingdienst de aan die verplichting onderworpen natuurlijke persoon – los van een onderzoek naar diens persoonlijke fiscale situatie – kan verzoeken om binnen een termijn van zestig dagen alle inlichtingen of bewijzen te verstrekken over de herkomst en de wijze van verkrijging van de tegoeden op de rekening of levensverzekeringpolis.

Wanneer de betrokken persoon niet naar behoren heeft gereageerd op de verzoeken om inlichtingen of bewijzen, doet de belastingdienst hem een ingebrekestelling toekomen waarbij die persoon wordt aangemaand om zijn antwoord binnen dertig dagen aan te vullen, waarbij de belastingdienst melding maakt van de informatie die het aanvullende antwoord dient te bevatten.

In artikel L.71 van de livre des procédures fiscales is bepaald dat de persoon die niet of niet naar behoren op de in artikel L.23 C bedoelde verzoeken om inlichtingen of bewijzen antwoordt binnen de in laatstgenoemd artikel vastgestelde termijnen, van rechtswege belasting verschuldigd is volgens de voorwaarden van artikel 755 van de code général des impôts, op grond waarvan tegoeden die worden aangehouden op een rekening in het buitenland in de zin van artikel 1649 A, tweede alinea, of in het kader van een kapitalisatiecontract of een vergelijkbare soort belegging in het buitenland in de zin van artikel 1649 AA, en waarvan de herkomst en de wijze van verkrijging niet zijn aangetoond in het kader van de procedure van artikel L.23 C van de livre des procédures fiscales, behoudens bewijs van het tegendeel worden geacht kosteloos verkregen

vermogensbestanddelen te zijn die bij het verstrijken van de in datzelfde artikel L.23 C vastgestelde termijnen onderworpen zijn aan de erf- en schenkbelasting tegen het hoogste tarief van tabel 111 van artikel 777, dat wil zeggen tegen het tarief van 60 % dat van toepassing is op schenkingen tussen verwanten van meer dan de vierde graad en tussen niet-verwanten.

Deze belasting wordt berekend op basis van de hoogste waarde die de belastingdienst kent van de tegoeden op de rekening of het contract gedurende de tien jaar die voorafgaan aan de verzending van het in artikel L.23 C van de livre des procédures fiscales bedoelde verzoek om inlichtingen of bewijzen, verminderd met de waarde van de tegoeden waarvoor een bewijs van herkomst en wijze van verkrijging is geleverd.

Artikel L.181-0 A van de livre des procédures fiscales bepaalt dat, in afwijking van artikel L.180, eerste alinea, en artikel L.181, het recht van de belastingdienst op naheffing met betrekking tot de in die bepalingen vermelde belastingen en rechten kan worden uitgeoefend tot het einde van het tiende jaar dat volgt op het jaar van het belastbare feit voor deze belastingen of rechten, wanneer zij betrekking hebben op de goederen of rechten die worden vermeld in de artikelen 1649 A, 1649 AA en 1649 AB van de code général des impôts, tenzij de opeisbaarheid van de belastingen of rechten met betrekking tot de overeenkomstige goederen of rechten voldoende is vastgesteld in het document dat is geregistreerd of aangeboden voor de formaliteit of, wat de vermogensbelasting betreft, aan de hand van de aangifte en de bijlagen als bedoeld in artikel 982 van dat wetboek.

- 21 In een arrest van 16 december 2020 heeft de chambre commerciale de la Cour de cassation (handelskamer van de hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Frankrijk) gepreciseerd dat het belastbare feit voor de aanslag overeenkomt met de datum waarop de termijn van artikel L.23 C van de livre des procédures fiscales verstrijkt en dat deze datum het beginpunt vormt van de tienjarige verjaringstermijn van artikel L.181-0 A van de livre des procédures fiscales (Com., 16 december 2020, nr. 18-16.801).
- 22 [omissis]
- 23 [omissis] [nationale rechtspraak met betrekking tot de grondwettigheid van artikel L.23 C van de livre des procédures fiscales, gelezen in samenhang met artikel 755 van de code général des impôts]

C) Noodzaak van prejudiciële vragen voor de beslechting van het geschil

- 24 Uit het voorgaande blijkt dat voornoemde bepalingen de belastingplichtige de mogelijkheid bieden om het vermoeden te weerleggen dat in het buitenland aangehouden tegoeden, die niet zijn aangegeven overeenkomstig de procedure van artikel L.23 C van de livre des procédures fiscales en waarvoor aan het einde van een procedure van geplande uitwisselingen met de belastingdienst geen bewijs is

geleverd van de herkomst en de wijze van verkrijging, [kosteloos verkregen vermogensbestanddelen zijn die onderworpen zijn aan de erf- en schenkbelasting tegen het hoogste tarief], en dat bovendien de beoordeling door de belastingdienst op basis van de hem overgelegde bewijzen in rechte wordt getoetst in geval van betwisting door de belastingplichtige.

- 25 Daarbij komt dat het mechanisme van artikel L.23 C van de livre des procédures fiscales en artikel 755 van de code général des impôts er niet toe strekt dat een belastingplichtige die zijn fiscale woonplaats in Frankrijk heeft en in het buitenland tegoeden aanhoudt maar zijn aangifteverplichting niet is nagekomen, wordt gestraft met een punitief tarief, maar dat de belastinggrondslag wordt vastgesteld en de belasting wordt vereffend doordat op hem het hoogste gemeenrechtelijke tarief van de erf- en schenkbelasting wordt toegepast indien hij geen toereikend bewijs levert van de herkomst en de wijze van verkrijging van de litigieuze tegoeden.
- 26 Voorts wordt de niet-nakoming van de aangifteverplichting in kwestie bestraft met de oplegging van de in artikel 1736, IV, van de code général des impôts of artikel 1766 daarvan bedoelde geldboete (een geldboete van 1 500 EUR per niet-aangegeven rekening of voorschot, verhoogd tot 10 000 EUR indien de rekening zich bevindt in een lidstaat of gebied dat geen administratieve bijstandsovereenkomst met Frankrijk heeft gesloten met het oog op de bestrijding van belastingfraude en -ontwijking, waarbij toegang wordt verleend tot bankgegevens).
- 27 Op deze verschillende punten geeft de Franse regeling geen aanleiding tot de bezwaren die bestonden tegen de in het Koninkrijk Spanje ingevoerde regeling, die het voorwerp uitmaakte van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 27 januari 2022 (zaak C-788/19), dat zich over laatstgenoemde regeling uitsprak op verzoek van de Europese Commissie.
- 28 De verwijzende rechter merkt evenwel op dat de wetgever in afwijking van het gemene recht een verlengde verjaringstermijn van tien jaar heeft ingevoerd, die weliswaar niet langer lijkt te duren dan nodig is om de door de wetgever gestelde doelen te bereiken, maar niettemin – doordat deze termijn begint te lopen op de datum waarop de in artikel L.23 C van de livre des procédures fiscales vastgestelde termijnen verstrijken, dat wil zeggen een beginpunt heeft dat losstaat van de datum waarop de in het buitenland aangehouden tegoeden werden verkregen en van de jaren waarvoor deze bedragen normaal gesproken moesten worden belast – de belastingdienst in staat stelt de belastingplichtige te verzoeken om het bewijs te leveren van de herkomst en de wijze van verkrijging van de tegoeden in kwestie, ook wanneer deze meer dan tien jaar vóór de toepassing van de procedure van artikel L.23 C van de livre des procédures fiscales zijn verkregen, dat wil zeggen in de loop van een periode waarvoor de verjaring is ingetreden en zonder beperking in de tijd.

De rechter vraagt zich dan ook af welke gevolgen de uit deze bepaling voortvloeiende onverjaarbaarheid heeft voor het door artikel 63 VWEU gewaarborgde beginsel van het vrije verkeer van kapitaal, zoals het Hof van Justitie van de Europese Unie deze vrijheid heeft uitgelegd, met name in zijn arrest van 27 januari 2022 (zaak C-788/19).

- 29 De tribunal judiciaire de Nanterre dient dan ook de volgende vragen te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie:

[omissis] [de tekst van de vragen is opgenomen in het dictum van deze beslissing]

OM DEZE REDENEN

Verzoekt de tribunal judiciaire de Nanterre, [omissis] [toelichting bij de procedure],

gelet op artikel 267 VWEU,

het Hof van Justitie van de Europese Unie om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

Eerste vraag: Moet het door artikel 63 VWEU gewaarborgde beginsel van het vrije verkeer van kapitaal aldus worden uitgelegd dat het toestaat dat in het buitenland aangehouden tegoeden die niet zijn aangegeven volgens de procedure van artikel L.23 C van de livre des procédures fiscales (wetboek fiscale procedures) en waarvoor geen bewijs van de herkomst en de wijze van verkrijging is geleverd, ambtshalve worden belast overeenkomstig artikel 755 van de code général des impôts (algemeen belastingwetboek), terwijl dit leidt tot onverjaarbaarheid wanneer de belastingplichtige bewijst dat die tegoeden zijn verkregen in de loop van een periode waarvoor de verjaring is ingetreden?

Tweede vraag: Indien deze vraag ontkennend wordt beantwoord, moet hieruit dan worden afgeleid dat elke rectificatieprocedure op basis van voornoemde bepalingen nietig moet worden verklaard, ook al is er geen sprake van een effect van onverjaarbaarheid in het aan de controle van de belastingdienst onderworpen geval?

[omissis] [schorsing van de behandeling, toelichtingen bij de procedure]